

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	32/15	03.03.2015
Kommunestyre	31/15	25.03.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Kommunereformen - tidsplan og videre utredning og prosess

Foreliggende dokumenter:

- F.sak 153/14 fra møte 16.12.14
- Presentasjon fra rådmannen – sendes ut etter møtet.
- Forslag alternative tidsplaner (tog 1 og tog 2)

Sakens bakgrunn

Det vises til orientering fra rådmann.

Som det fremgår av informasjon i vedlagte f.sak samt orienteringen som er gitt av rådmann, har rådmannen sammen med ledergruppa startet prosessen med å fremstille en utredning som kan være grunnlag for et politisk vedtak vedr. fremtidig kommunestruktur.

I arbeidet med å vurdere tidslinje og prosessen har ledergruppa, på bakgrunn av informasjon gitt av fylkesmannen, avdekket følgende problemstillinger som bør avklares:

- I tidslinjen som regjeringen har satt opp er det definert 2 «tog» utfra hvilken dato kommunen satses på å fatte vedtak om kommunestrukturen.
 - o Tog 1 forutsetter at det foreligger et kommunestyrevedtak høsten 2015. Det vil da være en kongelig resolusjon våren 2016 med effektivering av ny kommune januar 2018. Tog 1 utløser tilskudd til engangskostnader samt reformstøtte.
 - o Tog 2 forutsetter et kommunestyrevedtak våren 2016 med stortingsbehandling våren 2017. Evt. ny kommune blir gjeldende fra januar 2020. Tog 2 medfører ikke ekstra tilskudd samtidig som Nord-Norge- og småkommunetilskuddet faller bort. (Vi er ikke berørt av småkommunetilskudd). Samtidig skal inntektssystemet endres, slik at Saltdals økonomiske rammevilkår vil bli generelt forverret. **(NB! Se korrigering til slutt i dette dokument)**
 - o Av andre viktige momenter, kommer en Stortingsmelding om endring av oppgavefordeling i forhold til stat/fylkeskommune/kommune som kan ha vesentlig innvirkning på omfanget av kommunens ansvar for tjenester. Lovproposisjon om oppgavefordeling forventes varen 2017.
 - o Som det fremgår av vedlegget, er det utarbeidet tidsplaner både for tog 1 og tog 2.

- Det er også viktig å få avklart hvordan forholdet blir hvis noen av de potensielle kommuner som kan være med oss i en ny struktur, velger å satse på tog 1 mens vi venter på tog 2.
- Hvilke alternativer til fremtidige kommunestruktur er aktuelle? Indre Salten, Stor Salten, Saltdal som før, alt. 4?
- Involvering av innbyggerne blir også sentralt i dette arbeidet. Som det fremgår av presentasjon, har rådmannen tenkt på ulike former for informasjonstiltak.
- Det er også nevnt folkemøte og folkeavstemning.
 - o Folkemøte(r) - Det må avklares om ett eller flere folkemøter avholdes og hvilket innhold disse skal ha. Skal de være informasjonsmøter eller skal man legge opp til at deltakere kan gi konkrete innspill i møtet.
 - o Folkeavstemning – Skal det avholdes folkeavstemning? Dette må selvsagt planlegges gjennomført etter at man er kommet nærmere et konkret forslag til fremtidig organisasjon. Det er flere praktiske detaljer som må følges opp slik at folkeavstemningen blir gyldig gjennomført i hht valgloven.
- I ulike fora har man fått tilbakemelding på hvilke sterke og svake sider vi har i Saltdal samt hvilke muligheter og trusler vi ser for oss. En slik gjennomgang bør også foretas i kommunestyret for å få avdekket hva politiske nøkkelpersoner mener. (SWOT-analyse)
- Et viktig tema i forhold til evt. sammenslåing er hvordan lokaldemokratiet vil bli påvirket. Administrasjon har ikke befattet seg med denne problemstilling, da man mener at det er politikere som bør fastsette hvilke styrker og svakheter, muligheter og trusler som ligger i dagens Saltdal kommune ang. den politiske arena. Dette kan evt. settes opp mot tilsvarende vurderinger ved ulike alternative kommunestrukturer. Men utfra generell teoretisk tenkning, vil lokal demokratiet sannsynligvis svekkes i en stor organisasjon, med mindre man legger opp til sterke lokalutvalg/bydelsutvalg. En gjennomgang av kommunens sterke og svake sider generelt og særskilt i forhold til lokaldemokratiet kan arrangeres i forbindelse med kommunestyremøtet 25.03. eller 07.05.

Vurdering

Ut fra arbeidet i administrasjon til nå, ser man at det er mulig å jobbe mot deltakelse i «tog 1» hvis det er politisk vilje for det. På bakgrunn av de sentrale føringer i forhold til økonomiske rammevilkår, vil dette være positivt videre fremover, dersom det likevel går i retning av kommunesammenslåing i en eller annen form. Derfor vil rådmannen anbefale at vi tar sikte på å satse på å lage utredninger, og inngå samtaler med mulige samhandlingspartnere slik at vi kan få et endelig politisk vedtak i løpet av høsten 2015.

For å ha et effektivt ressursbruk i forhold til utredning av positive og negative sider av ulike alternativer, bør det være klare politiske føringer på hvilke alternativer som er aktuelt å vurdere.

Et spørsmål i forbindelse med «tog 1» er om man skal fatte vedtaket i det avtroppende kommunestyre eller om man satser på vedtak i det påtroppende k.styret.

Informasjonsstrategien mot innbyggerne bør fastsettes og igangsettes uansett hvilke tidsrom endelig vedtak blir fattet. Informasjonsmateriale og folkemøter ansees som nødvendig. Spørsmålet om folkeavstemning må avklares slik at man kan planlegge gjennomføringen. Hvis man velger å bruke folkeavstemning, kan denne knyttes til kommunestyrevalget i høst eller til annet passende tidspunkt i forhold til vedtatt tidsplan. Uansett om man velger å gjøre vedtak høsten 2015 eller våren 2016, vil mulig tidsrommet for avstemning være mellom sept. 2015 og mars 2016. Planlegging og tilrettelegging av formalitetene rundt en slik avstemning må det brukes tid på.

For å arbeide videre ønsker rådmann tilbakemelding på følgende:

1. Saltdal kommune fastsetter fremlagte tidsplan i forhold til «tog 1» eller «tog 2» - se vedlegg.
2. Hvilke kommunealternativer skal utredes?
 - o Saltdal kommune
 - o Indre Salten (Fauske, Sørfold, Saltdal)
 - o Stor Salten (kommunene tilhørende Regionrådet)
 - o Alternativ 4 ?
3. Spørsmål om hvordan involvering av innbyggerne skal skje bør avklares. Informasjon og folkemøter er en naturlig del av prosessen. Skal det også avholdes folkeavstemning?

Rådmannens innstilling

- Saltdal kommunes utredningsarbeid i forhold til kommunereformen legges opp til tidsplan som tar sikte på et vedtak om fremtidig kommunestruktur for Saltdal kommune høsten 2015 (tog 1).
- Utredningsarbeidet skal legges opp i forhold til følgende alternativer for fremtidig kommunestruktur:
 - o Saltdal kommune
 - o Indre Salten (Fauske, Sørfold, Saltdal)
 - o Stor Salten (kommunene tilhørende Regionrådet)
 - o Alternativ 4 ?
- I forbindelse med kommunereformen, avholdes det folkeavstemning. Planlegging igangsettes i tråd med vedtatte tidsplan for prosessen.

Saksprotokoll i Formannskap - 03.03.2015

Behandling:

Ordføreren fremmet følgende forslag:

- Saltdal kommunes utredningsarbeid i forhold til kommunereformen legges opp til tidsplan som tar sikte på et vedtak om kommunestruktur for Saltdal kommune våren 2016.
- Utredningsarbeidet skal legges opp i forhold til følgende alternativer for fremtidig kommunestruktur:
 - o Saltdal som egen kommune
 - o Saltdal sammen med andre kommuner i Salten
- Planlegging igangsettes i tråd med vedtatte tidsplan for prosessen.
- Det vises til kommunestyrets vedtak av 06.11.15
- Det skal i første omgang avholdes folkemøter innen juni 2015, der en også får innspill på rullering av kommuneplanens samfunnsdel.

Ordførerens forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig innstilling:

- Saltdal kommunes utredningsarbeid i forhold til kommunereformen legges opp til tidsplan som tar sikte på et vedtak om kommunestruktur for Saltdal kommune våren 2016.
- Utredningsarbeidet skal legges opp i forhold til følgende alternativer for fremtidig kommunestruktur:
 - o Saltdal som egen kommune
 - o Saltdal sammen med andre kommuner i Salten
- Planlegging igangsettes i tråd med vedtatte tidsplan for prosessen.

- Det vises til kommunestyrets vedtak av 06.11.15
- Det skal i første omgang avholdes folkemøter innen juni 2015, der en også får innspill på rullering av kommuneplanens samfunnsdel.

Korrigerings ang. økonomiske virkemidler

Det har skjedd en misoppfatning ang. de økonomiske virkemidlene knyttet til «tog1» og «tog 2».

På nettsiden ang. info fra regjeringen om kommunereformen står det som følger:

De økonomiske virkemidlene gjøres gjeldende for kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet nasjonale vedtak innen 1.1.2018.